

Organy przedstawicielskie

Representative organs

Kadencje Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (zgodnie z art. 98, ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 IV 1997 r.; poprzednio z ustawą konstytucyjną z dnia 17 X 1992 r. — Dz. U. Nr 84, poz. 426 — z późniejszymi zmianami):
Sejm: I kadencji — od 25 XI 1991 r. do 31 V 1993 r.,
II kadencji — od 14 X 1993 r. do 19 X 1997 r.,
III kadencji — od 20 X 1997 r. do 18 X 2001 r.,
IV kadencji — od 19 X 2001 r.
Senat: II kadencji — od 26 XI 1991 r. do 31 V 1993 r.,
III kadencji — od 15 X 1993 r. do 19 X 1997 r.,
IV kadencji — od 20 X 1997 r. do 18 X 2001 r.,
V kadencji — od 19 X 2001 r.
Kadencja Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wybranego w wyborach powszechnych trwa 5 lat od dnia zaprzysiężenia.
Lech Wałęsa — od 23 XII 1990 r. do 22 XII 1995 r.
Aleksander Kwaśniewski — od 23 XII 1995 r.
do 22 XII 2000 r.,
— od 23 XII 2000 r.

Terms of office of the Sejm and Senate of the Republic of Poland (in accordance with Art. 98, par. 1 of the Constitution of the Republic of Poland, dated 2 IV 1997; previously the constitutional act, dated 17 X 1992 — Journal of Laws No. 84, item 426 — with later amendments):
Sejm: I term — from 25 XI 1991 to 31 V 1993,
II term — from 14 X 1993 to 19 X 1997,
III term — from 20 X 1997 to 18 X 2001,
IV term — since 19 X 2001.
Senate: II term — from 26 XI 1991 to 31 V 1993,
III term — from 15 X 1993 to 19 X 1997,
IV term — from 20 X 1997 to 18 X 2001,
V term — since 19 X 2001.
The term of office of the President of the Republic of Poland, elected in a general election, is 5 years from the date the President is sworn into office.
Lech Wałęsa — from 23 XII 1990 to 22 XII 1995.
Aleksander Kwaśniewski — from 23 XII 1995 to 22 XII 2000,
— since 23 XII 2000.

TABL. 1 (47). WYBORY DO SEJMU I SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
ELECTIONS TO THE SEJM AND SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sejm <i>Sejm</i>	Senat <i>Senate</i>	Sejm <i>Sejm</i>	Senat <i>Senate</i>	SPECIFICATION
	21 IX 1997 r.		23 IX 2001 r.		
Uprawnieni do głosowania w tys. . . .	28409,1		29364,5		Persons entitled to vote in thous.
Oddane głosy ważne:					Valid votes cast:
w tysiącach	13088,2	13318,0	13017,9	13072,3	in thousands
w % uprawnionych	46,1	46,9	44,3	44,5	in % of entitled voters

U w a g a. Średnia frekwencja w wyborach wynosiła: 21 IX 1997 r. do Sejmu — 47,93%, do Senatu — 47,92%; 23 IX 2001 r. do Sejmu — 46,29%, do Senatu — 46,28%.

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

Note. The average voting turnout amounted to: 21 IX 1997 Sejm election — 47,93%, Senate election — 47,92%; 23 IX 2001 Sejm election — 46,29%, Senate election — 46,28%.

Source: data of the State Election Commission.

TABL. 2 (48). WYNIKI WYBORÓW DO SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
WEDŁUG KOMITETÓW WYBORCZYCH W DNIU 23 IX 2001 R.
RESULTS OF THE ELECTION TO THE SEJM OF THE REPUBLIC OF POLAND ON 23 IX 2001,
BY ELECTION COMMITTEES

KOMITETY WYBORCZE	Oddane głosy ważne <i>Valid votes cast</i>		Uzyskane mandaty <i>Mandates received</i>	ELECTION COMMITTEES
	w tys. <i>in thous.</i>	w od- setkach <i>in percent</i>		
OGÓŁEM	13017,9	100,00	460^a	TOTAL
Sojusz Lewicy Demokratycznej — Unia Pracy	5342,5	41,04	216	Democratic Left Alliance — Labour Union
Platforma Obywatelska	1651,1	12,68	65	Civic Platform
Samobrona Rzeczypospolitej Polskiej . . .	1327,6	10,20	53	Self-defence of the Republic of Poland

^a Postów wybrano spośród 7508 kandydatów zgłoszonych na 403 okręgowych listach kandydatów na posłów w 41 okręgach wyborczych.

^a Deputies were elected from among 7508 candidates registered on 403 regional candidate lists in 41 election districts.

TABL. 2 (48). **WYNIKI WYBORÓW DO SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
WEDŁUG KOMITETÓW WYBORCZYCH W DNIU 23 IX 2001 R. (dok.)**

*RESULTS OF THE ELECTION TO THE SEJM OF THE REPUBLIC OF POLAND ON 23 IX 2001,
BY ELECTION COMMITTEES (cont.)*

KOMITETY WYBORCZE	Oddane głosy ważne <i>Valid votes cast</i>		Uzyskane mandaty <i>Mandates received</i>	ELECTION COMMITTEES
	w tys. <i>in thous.</i>	w od- setkach <i>in percent</i>		
„Prawo i Sprawiedliwość”	1236,8	9,50	44	„Law and Justice”
Polskie Stronnictwo Ludowe	1168,7	8,98	42	Polish People's Party
Liga Polskich Rodzin	1025,1	7,87	38	League of Polish Families
Akcja Wyborcza Solidarność Prawicy	729,2	5,60	—	Solidarity Election Action Right Wing
Unia Wolności	404,1	3,10	—	Freedom Union
„Mniejszość Niemiecka”	47,2	0,36	2	„German Minority”
Pozostałe	85,6	0,66	—	Others

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

Source: data of the State Election Commission.

TABL. 3 (49). **WYNIKI WYBORÓW DO SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
WEDŁUG KOMITETÓW WYBORCZYCH W DNIU 23 IX 2001 R.**

*RESULTS OF THE ELECTION TO THE SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND ON 23 IX 2001,
BY ELECTION COMMITTEES*

KOMITETY WYBORCZE	Zgłosze- ni kan- dydaci <i>Regis- tered candi- dates</i>	Głosy uzyskane przez wybranych senatorów <i>Votes received by the elected senators</i>		Uzyskane mandaty <i>Mandates received</i>	ELECTION COMMITTEES
		w tys. <i>in thous.</i>	w % głosów ważnych <i>in % of valid votes</i>		
OGÓŁEM	429	11250,4	86,06	100	TOTAL
Sojusz Lewicy Demokratycznej — Unia Pracy	99	8425,4	64,45	75	Democratic Left Alliance — Labour Union
Blok Senat 2001	93	1922,0	14,70	15	Bloc Senate 2001
Polskie Stronnictwo Ludowe	74	325,1	2,49	4	Polish People's Party
Liga Polskich Rodzin	14	198,3	1,52	2	League of Polish Families
Samobrona Rzeczypospolitej Polskiej	20	124,0	0,95	2	Self-defence of the Republic of Poland
Pozostałe	129	255,6	1,95	2	Others

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

Source: data of the State Election Commission.

TABL. 4 (50). **POSŁOWIE I SENATOROWIE**
Stan na początku kadencji
DEPUTIES AND SENATORS
At the beginning of the term of office

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sejm <i>Sejm</i>		Senat <i>Senate</i>		SPECIFICATION
	Rzeczypospolitej Polskiej — kadencje <i>of the Republic of Poland — term</i>				
	III	IV	IV	V	
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>					
OGÓŁEM	460	460	100	100	TOTAL
W tym kobiety	60	93	12	23	<i>Of which women</i>
WEDŁUG WIEKU <i>BY AGE</i>					
29 lat i mniej	13	11	—	—	<i>29 and less</i>
30—39	92	55	3	4	<i>30—39</i>
40—59	327	365	67	59	<i>40—59</i>
60 lat i więcej	28	29	30	37	<i>60 and more</i>
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA <i>BY EDUCATIONAL LEVEL</i>					
Wyższe	382	370	86	91	<i>Tertiary</i>
Średnie ^a	63	75	10	9	<i>Secondary^a</i>
Zasadnicze (zawodowe)	6	12	4	—	<i>Basic vocational</i>
Podstawowe ^b	9	3	—	—	<i>Primary^b</i>

^a łącznie z policealnym i niepełnym wyższym. ^b łącznie z niepełnym średnim.
Źródło: dane Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu.
a Including post-secondary and incomplete tertiary. b Including incomplete secondary.
Source: data of the Chancellery of the Sejm and Chancellery of the Senate.

TABL. 5 (51). **KLUBY I KOŁA POSELSKIE III ORAZ IV KADENCJI SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**
DEPUTY CLUBS AND GROUPS OF THE III AND IV TERM OF THE SEJM
OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	Członkowie <i>Members</i>	SPECIFICATION
III KADENCJA SEJMU — stan w dniu 18 X 2001 r. <i>III TERM OF THE SEJM — as of 18 X 2001</i>		
Klub Parlamentarny Sojuszu Lewicy Demokratycznej	162	<i>Parliamentary Club of the Democratic Left Alliance</i>
Klub Parlamentarny Akcji Wyborczej Solidarność	134	<i>Parliamentary Club of the Solidarity Election Action</i>
Klub Parlamentarny Unii Wolności	47	<i>Parliamentary Club of the Freedom Union</i>
Klub Parlamentarny Polskiego Stronnictwa Ludowego	26	<i>Parliamentary Club of the Polish People's Party</i>
Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość . .	18	<i>Parliamentary Club Law and Justice</i>
Klub Parlamentarny Stronnictwa Konserwatywno-Ludowego	18	<i>Parliamentary Club of the People's Conservative Party</i>
Koło Poselskie Porozumienie Polskie	5	<i>Deputies' Group of the Polish Agreement</i>
Koło Parlamentarne Alternatywa	4	<i>Parliamentary Group of the Alternatywa</i>
Koło Parlamentarne Ruchu Odbudowy Polski — Porozumienie Centrum	3	<i>Parliamentary Group of the Movement for the Reconstruction of Poland — Centre Alliance</i>
Posłowie niezrzeszeni	43	<i>Independent deputies</i>

TABL. 5 (51). **KLUBY I KOŁA POSELSKIE III ORAZ IV KADENCJI SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ (dok.)**DEPUTY CLUBS AND GROUPS OF THE III AND IV TERM OF THE SEJIM
OF THE REPUBLIC OF POLAND (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Członkowie Members	SPECIFICATION
IV KADENCJA SEJMU — stan w dniu 31 XII 2002 r. IV TERM OF THE SEJIM — as of 31 XII 2002		
Klub Parlamentarny Sojuszu Lewicy Demokratycznej	196	Parliamentary Club of the Democratic Left Alliance
Klub Parlamentarny Platformy Obywatelskiej . . .	57	Parliamentary Club of the Civic Platform
Klub Parlamentarny „Prawo i Sprawiedliwość” . . .	43	Parliamentary Club "Law and Justice"
Klub Parlamentarny „Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej”	42	Parliamentary Club "Self-defence of the Republic of Poland" (Samoobrona)
Klub Parlamentarny Polskiego Stronnictwa Ludowego	40	Parliamentary Club of the Polish People's Party
Klub Parlamentarny Ligi Polskich Rodzin	30	Parliamentary Club of the League of Polish Families
Klub Parlamentarny Unii Pracy	16	Parliamentary Club of the Labour Union
Koło Poselskie Stronnictwa Konserwatywno-Ludo- wego	8	Deputies' Group of the People's Conservative Party
Koło Poselskie Ruchu Katolicko-Narodowego . . .	5	Deputies' Group of the Catholic-National Movement
Koło Parlamentarne Polski Blok Ludowy	4	Parliamentary Group of the Polish People's Bloc
Koło Poselskie Partii Ludowo-Demokratycznej . . .	3	Deputies' Group of the Democratic People's Party
Koło Poselskie Ruchu Odbudowy Polski	3	Deputies' Group of the Movement for the Recon- struction of Poland
Posłowie niezrzeszeni	13	Independent deputies

Źródło: dane Kancelarii Sejmu.

Source: data of the Chancellery of the Sejm.

TABL. 6 (52). **WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI III ORAZ IV KADENCJI SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**SELECTED DATA REGARDING III AND IV TERM ACTIVITY OF THE SEJIM
OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	Kadencje Sejmu Sejm term		SPECIFICATION
	III	IV ^a	
Posiedzenia plenarne	119	38	Plenary sessions
Dni obrad	316	94	Days in session
Wpływ projektów ustaw	1152	426	Inflow of draft laws
z inicjatywy:			by initiative of:
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	16	15	the President of the Republic of Poland
Senatu	27	6	the Senate
Rady Ministrów	553	290	the Council of Ministers
posłów	469	103	deputies
komisji sejmowych	82	8	Sejm committees
obywateli	5	4	citizens
Ustawy uchwalone	640	254	Laws passed
w tym ustawy uchwalone w trybie pilnym . . .	68	21	of which laws passed by the urgent procedure
w tym ustawy, do których Senat zgłosił:			of which laws, to which the Senate submitted:
poprawki	364	119	modifications
wniosek o odrzucenie	5	1	motion for rejection
Ustawy, do których Prezydent Rzeczypospolitej Pol- skiej zgłosił wniosek o ponowne rozpatrzenie . .	28	—	Laws voted by the President of the Republic of Poland
Rozpatrzone wyroki i postanowienia Trybunału Kon- stytucyjnego	19	x	Verdicts and decisions reviewed by the Constitu- tional Tribunal
w tym oddalone przez Sejm	3	x	of which dismissed by the Sejm
Podjęte uchwały w formie apeli, rezolucji i oświad- czeń	190	66	Resolutions passed in the form of appeals, reso- lutions and statements
Interpelacje i zapytania poselskie	11328	3848	Interpellations and inquiries submitted by deputies
w tym zgłoszone indywidualnie	10599	3638	of which submitted individually

^a Dane dotyczą okresu od 19 X 2001 r. do 31 XII 2002 r.

Źródło: dane Kancelarii Sejmu.

^a Data concern the period from 19 X 2001 to 31 XII 2002.

Source: data of the Chancellery of the Sejm.

TABL. 7 (53). **DZIAŁALNOŚĆ STAŁYCH KOMISJI SEJMOWYCH III ORAZ IV KADENCJI SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ****ACTIVITIES OF STANDING COMMITTEES OF THE SEJM OF THE REPUBLIC OF POLAND DURING THE III AND IV TERM**

KOMISJE	Kadencje Sejmu <i>Sejm term</i>						COMMITTEES
	III		IV ^a		uchwalone <i>passed</i>		
	człon- kowie ^b <i>mem- bers^b</i>	posie- dzenia komisji <i>com- mittee ses- sions</i>	człon- kowie ^b <i>mem- bers^b</i>	posie- dzenia komisji <i>com- mittee ses- sions</i>	dezy- deraty <i>desi- derata</i>	opinie <i>opin- ions</i>	
Komisja Administracji i Spraw We- wnętrzych	39	272	37	62	1	5	<i>Administration and Internal Affairs Committee</i>
Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży	37	266	37	83	3	26	<i>Education, Science and Youth Com- mittee</i>
Komisja Etyki Poselskiej	6	171	6	33	—	4	<i>Deputies' Ethics Committee</i>
Komisja Finansów Publicznych . . .	42	577 ^c	44	135 ^d	—	47	<i>Public Finances Committee</i>
Komisja Gospodarki	34	255	41	88	8	10	<i>Economic Committee</i>
Komisja Infrastruktury	x	x	44	91	3	11	<i>Infrastructure Committee</i>
Komisja Integracji Europejskiej . .	29	100	x	x	x	x	<i>European Integration Committee</i>
Komisja Europejska	x	x	53	106	—	26	<i>European Committee</i>
Komisja Kultury Fizycznej i Sportu	x	x	20	43	3	8	<i>Physical Education and Sport Com- mittee</i>
Komisja Kultury Fizycznej i Turystyki	29	143	x	x	x	x	<i>Physical Education and Tourism Committee</i>
Komisja Kultury i Środków Przeką- zu	34	203	29	66	3	10	<i>Culture and Media Committee</i>
Komisja Łączności z Polakami za Granicą	21	70	19	24	6	7	<i>Committee on Liaison with Poles Abroad</i>
Komisja Małych i Średnich Przed- siębiorstw	29	177	x	x	x	x	<i>Small and Medium Enterprise Com- mittee</i>
Komisja Mniejszości Narodowych i Et- nicznych	14	81	15	23	1	2	<i>National and Ethnic Minorities Com- mittee</i>
Komisja Obrony Narodowej	36	146	19	48	3	6	<i>National Defence Committee</i>
Komisja Ochrony Konkurencji i Kon- sumentów	20	147	x	x	x	x	<i>Competition and Consumer Protec- tion Committee</i>
Komisja Ochrony Środowiska, Za- sobów Naturalnych i Leśnictwa . . .	26	181	32	55	4	9	<i>Environmental Protection, Natural Resources and Forestry Commit- tee</i>
Komisja Odpowiedzialności Konstytu- cyjnej	21	75	18	20	—	—	<i>Constitutional Accountability Com- mittee</i>
Komisja Polityki Przestrzennej, Bud- owlanej i Mieszkaniowej	21	174	x	x	x	x	<i>Physical Planning, Construction and Housing Committee</i>
Komisja Polityki Społecznej	35	330	x	x	x	x	<i>Social Policy Committee</i>
Komisja Polityki Społecznej i Rod- ziny	x	x	38	67	1	12	<i>Social Policy and Family Affairs Committee</i>
Komisja Regulaminowa i Spraw Po- selskich	17	115	18	36	1	21	<i>Rules and Deputies Affairs Commit- tee</i>
Komisja Rodziny	21	215	x	x	x	x	<i>Family Affairs Committee</i>
Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi	38	277	43	72	15	10	<i>Agriculture and Rural Development Committee</i>
Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej	38	395	30	71	—	17	<i>Local Self-Government and Regional Policy Committee</i>
Komisja Skarbu Państwa ^e	31	261	27	59	8	10	<i>State Treasury Committee^e</i>
Komisja Sprawiedliwości i Praw Czło- wieka	24	312	27	65	—	12	<i>Justice and Human Rights Commit- tee</i>
Komisja do Spraw Kontroli Państwo- wej ^f	19	56	19	39	8	6	<i>General Accounting Committee^f</i>
Komisja do Spraw Służb Specjal- nych	5	122	9	46	4	32	<i>Special Services Committee</i>
Komisja Spraw Zagranicznych . . .	39	182	32	71	2	29	<i>Foreign Affairs Committee</i>
Komisja Transportu i Łączności	30	211	x	x	x	x	<i>Transport and Communications Committee</i>
Komisja Ustawodawcza	x	x	23	78	—	110	<i>Legislative Committee</i>
Komisja Zdrowia	29	290	29	85	4	6	<i>Health Committee</i>

^a Dane dotyczą okresu od 19 X 2001 r. do 31 XII 2002 r. ^b Stan w końcu okresu. ^c, ^d W tym wspólnie z innymi komisjami odbyło się posiedzenie: ^c — 274, ^d — 4. ^e Do 12 III 2002 r. Komisja Skarbu Państwa, Ułwasczenia i Prywatyzacji. ^f Powołana 30 IX 1998 r.

Źródło: dane Kancelarii Sejmu.

^a Data concern the period from 19 X 2001 to 31 XII 2002. ^b End of period. ^c, ^d Of which joint sessions with other committees included: ^c — 274, ^d — 4. ^e Until 12 III 2002 the State Treasury, Enfranchisement and Privatization Committee. ^f Established 30 IX 1998.

Source: data of the Chancellery of the Sejm.

TABL. 8 (54). **KLUBY I KOŁA SENACKIE IV ORAZ V KADENCJI SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**SENATE FACTIONS AND GROUPS OF THE IV AND V TERM OF THE SENATE
OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	Członkowie Members	SPECIFICATION
IV KADENCJA SENATU — stan w dniu 18 X 2001 r. IV TERM OF THE SENATE — as of 18 X 2001		
Klub Senatorski Akcji Wyborczej Solidarność . . .	50	<i>Solidarity Election Action Senators' Faction</i>
Klub Parlamentarny Sojuszu Lewicy Demokratycznej	31	<i>Parliamentary Faction of the Democratic Left Alliance</i>
Klub Demokratyczny Senatu	7	<i>Senate Democratic Faction</i>
Koło Parlamentarne Ruchu Odbudowy Polski — Porozumienie Centrum	4	<i>Parliamentary Group of the Movement for the Reconstruction of Poland — Centre Alliance</i>
Klub Senatorów Ludowych i Niezależnych	4	<i>People's Party and Independent Senators' Club</i>
Koło Parlamentarne Alternatywa	1	<i>Parliamentary Group of the Alternatywa</i>
Senatorowie niezrzeszeni	1	<i>Independent senators</i>

V KADENCJA SENATU — stan w dniu 31 XII 2002 r.

V TERM OF THE SENATE — as of 31 XII 2002

Klub Senacki Sojuszu Lewicy Demokratycznej — Unia Pracy	75	<i>The Senate Club of the Democratic Left Alliance — Labour Union</i>
Klub Senatorski „Blok Senat 2001”	14	<i>Senators' Club "Bloc Senate 2001"</i>
Klub Senatorów Ludowych i Niezależnych	5	<i>People's Party and Independent Senators' Club</i>
Klub Parlamentarny Ligi Polskich Rodzin	2	<i>Parliamentary Club of the League of Polish Families</i>
Klub Parlamentarny „Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej”	2	<i>Parliamentary Club "Self-defence of the Republic of Poland" (Samoobrona)</i>
Senatorowie niezrzeszeni	2	<i>Independent senators</i>

Uwaga. W IV kadencji Senatu w dniu 18 X 2001 r. 2 mandaty senatorskie były nieobsadzone.

Źródło: dane Kancelarii Senatu.

Note. As of 18 X 2001 of the IV term of the Senate 2 seats were not filled.

Source: data of the Chancellery of the Senate.

TABL. 9 (55). **WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI IV ORAZ V KADENCJI SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**SELECTED DATA REGARDING IV AND V TERM ACTIVITY OF THE SENATE
OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	Kadencje Senatu Senate term		SPECIFICATION
	IV	V ^a	
Posiedzenia plenarne	90	31	<i>Plenary sessions</i>
Dni obrad	190	56	<i>Days in session</i>
Inicjatywy ustawodawcze	27	7	<i>Legislative initiatives</i>
Ustawy rozpatrzone	656	252	<i>Laws considered</i>
w tym ustawy, do których zgłoszono:			<i>of which laws, to which were submitted:</i>
poprawki	372	120	<i>modifications</i>
wniosek o odrzucenie	7	1	<i>motion for rejection</i>
Liczba zgłoszonych poprawek do rozpatrzo-			<i>Number of modifications submitted to con-</i>
nych ustaw	6612	1368	<i>sidered laws</i>
w tym:			<i>of which:</i>
przyjęte przez Sejm	4795	1156	<i>accepted by the Sejm</i>
odrzucone przez Sejm	1775	212	<i>rejected by the Sejm</i>
Podjęte uchwały	766	291	<i>Resolutions passed</i>
legislacyjne	686	252	<i>legislative</i>
okolicznościowe	12	7	<i>circumstantial</i>
pozostałe	68	32	<i>others</i>

^a Dane dotyczą okresu od 19 X 2001 r. do 31 XII 2002 r.

Źródło: dane Kancelarii Senatu.

^a Data concern the period from 19 X 2001 to 31 XII 2002.

Source: data of the Chancellery of the Senate.

TABL. 10 (56). **DZIAŁALNOŚĆ STAŁYCH KOMISJI SENACKICH IV ORAZ V KADENCJI SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ****ACTIVITIES OF STANDING COMMITTEES OF THE SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND DURING THE IV AND V TERM**

KOMISJE	Kadencje Senatu <i>Senate term</i>				COMMITTEES
	IV		V ^a		
	człon- kowie ^b <i>mem- bers^b</i>	posie- dzenia komisji <i>com- mittee ses- sions</i>	człon- kowie ^b <i>mem- bers^b</i>	posie- dzenia komisji <i>com- mittee ses- sions</i>	
Komisja Emigracji i Polaków za Granicą	x	x	19	37	<i>Emigration and Poles Abroad Committee</i>
Komisja Gospodarki i Finansów Publi- cznych	x	x	12	73	<i>National Economy and Public Finances Committee</i>
Komisja Gospodarki Narodowej	21	261	x	x	<i>National Economy Committee</i>
Komisja Kultury i Środków Przekazu	8	84	16	25	<i>Culture and Media Committee</i>
Komisja Nauki i Edukacji Narodowej	15	90	x	x	<i>Science and National Education Committee</i>
Komisja Nauki, Edukacji i Sportu	x	x	18	51	<i>Science, Education and Sport Committee</i>
Komisja Obrony Narodowej	16	86	x	x	<i>National Defence Committee</i>
Komisja Obrony Narodowej i Bezpieczeń- stwa Publicznego	x	x	10	60	<i>National Defence and Public Safety Com- mittee</i>
Komisja Ochrony Środowiska	10	112	12	42	<i>Environmental Protection Committee</i>
Komisja Polityki Społecznej i Zdrowia	x	x	11	71	<i>Social Policy and Health Committee</i>
Komisja Praw Człowieka i Praworządności	9	201	x	x	<i>Human Rights and the Rule of Law Com- mittee</i>
Komisja Regulaminowa i Spraw Senator- skich	15	76	x	x	<i>Rules and Senators' Affairs Committee</i>
Komisja Regulaminowa, Etyki i Spraw Se- natorskich	x	x	13	23	<i>Rules, Ethics and Senators' Affairs Commit- tee</i>
Komisja Rodziny i Polityki Społecznej	8	182	x	x	<i>Family and Social Policy Committee</i>
Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi	10	132	10	49	<i>Agriculture and Rural Development Com- mittee</i>
Komisja Samorządu Terytorialnego i Ad- ministracji Państwowej	15	156	10	57	<i>Local Self-Government and State Admini- stration Committee</i>
Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury	x	x	15	47	<i>State Treasury and Infrastructure Commit- tee</i>
Komisja Spraw Emigracji i Polaków za Granicą	18	69	x	x	<i>Emigration and Poles Abroad Committee</i>
Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	18	122	17	80	<i>Foreign Affairs and European Integration Committee</i>
Komisja Ustawodawcza	4	261	x	x	<i>Legislative Committee</i>
Komisja Ustawodawstwa i Praworządności	x	x	11	87	<i>Legislative and Rule of Law Committee</i>
Komisja Zdrowia, Kultury Fizycznej i Sportu	17	114	x	x	<i>Health, Physical Education and Sport Com- mittee</i>

^a Dane dotyczą okresu od 19 X 2001 r. do 31 XII 2002 r. ^b Stan w końcu okresu.

Źródło: dane Kancelarii Senatu.

^a Data concern the period from 19 X 2001 to 31 XII 2002. ^b End of period.

Source: data of the Chancellery of the Senate.

TABL. 11 (57). WYBORY DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ELECTIONS TO ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
A. WYBORY RADNYCH W DNIU 11 X 1998 R.
ELECTIONS OF COUNCILLORS ON 11 X 1998

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rady gmin ^a Gmina councils ^a	Rady miast w miastach na prawach powiatu City councils in cities with powiat status	Rady powiatów Powiat councils	Sejmiki województw Voivodship regional councils	Rada m.st. Warszawy Council of the Capital City Warszawa	Rady dzielnic w gminie Warszawa Centrum District councils in the Warszawa Centrum gmina
Liczba mandatów Number of mandates	49458	2921	10290	855	68	175
Liczba zgłoszonych kandydatów na radnych: Number of registered candidates for councillors:						
w tysiącach in thousands	178,2	29,9	56,8	7,4	0,6	2,0
na 1 mandat per mandate	3,6	10,2	5,5	8,7	9,5	11,6
Uprawnieni do głosowania w tys. Persons entitled to vote in thous.	19524,0	8672,2	19858,7	28546,4	1275,2	747,9
Oddane głosy: w tysiącach Votes cast: in thousands	9362,4	3454,6	9485,1	12946,5	536,7	313,8
w % uprawnionych in % of entitled voters	48,0	39,8	47,8	45,4	42,1	42,0
w tym głosy ważne: of which valid votes:						
w tysiącach in thousands	9021,6	3365,3	8780,5	11723,2	514,1	306,2
w % uprawnionych in % of entitled voters	46,2	38,8	44,2	41,1	40,3	40,9

B. WYBORY RADNYCH W DNIU 27 X 2002 R.^b
ELECTIONS OF COUNCILLORS ON 27 X 2002^b

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rady gmin ^a Gmina councils ^a			Rady miast w miastach na prawach powiatu City councils in cities with powiat status		Rady powiatów Powiat councils	Sejmiki woje- wództw Voivod- ship regional councils	Rady dzielnic m.st. Warszawy District councils of the Capital City Warszawa
	ogółem total	w gminach o liczbie mieszkańców in gminas by number of population		ogółem total	w tym rada m.st. Warszawy of which council of the Capital City Warszawa			
		do 20 tys. up to 20 thous.	powyżej 20 tys. more than 20 thous.					
Liczba mandatów Number of mandates Liczba zgłoszonych kandydatów na radnych: Number of registered candidates for councillors: w tysiącach in thousands na 1 mandat per mandate	37834	32205	5629	1745	60	6294	561	399
Uprawnieni do głosowania w tys. Persons entitled to vote in thous.	19292,7	12499,3	6793,4	10204,7	1318,9	19367,5	29572,2	1316,4
Oddane głosy: w tysiącach . . . Votes cast: in thousands	9539,0	6564,1	2974,9	3489,3	541,8	9569,7	13048,7	541,4
w % uprawnionych in % of entitled voters	49,4	52,5	43,8	34,2	41,1	49,4	44,1	41,1
w tym głosy ważne: of which valid votes: w tysiącach in thousands	9165,1	6378,7	2786,4	3319,0	507,5	8747,4	11165,5	518,3
w % uprawnionych in % of entitled voters	47,5	51,0	41,0	32,5	38,5	45,2	37,8	39,4

^a Bez rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Zgodnie z ustawą z dnia 15 III 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 41, poz. 361) z późniejszymi zmianami, Warszawa jest gminą mającą status miasta na prawach powiatu, w skład której wchodzi 18 dzielnic.

^a Excluding city councils in cities with powiat status. ^b In compliance with the law of 15 III 2002 on the system of the Capital City Warszawa (Journal of Laws No. 41, item 361), with later amendments, Warszawa is a gmina possessing city status with powiat status encompassing 18 city districts.

TABL. 11 (57). **WYBORY DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (dok.)**
ELECTIONS TO ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES (cont.)

C. WYBORY BEZPOŚREDNIE WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MIAST W 2002 R.
DIRECT ELECTIONS OF VILLAGE MAYORS, MAYORS AND PRESIDENTS OF CITIES IN 2002

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wójtowie Village mayors	Burmi- strzowie Mayors	Prezyden- ci miast Presidents of cities	SPECIFICATION
GŁOSOWANIE W DNIU 27 X VOTING ON 27 X				
Liczba urzędów do obsadzenia	1596	776	106	Number of offices' vacancies to be filled
Liczba zgłoszonych kandydatów:				Number of registered candidates:
ogółem	5711	3877	783	total
na 1 urząd	3,6	5,0	7,4	per office
Uprawnieni do głosowania w tys.	8091,7	9442,9	12037,6	Persons entitled to vote in thous.
Oddane głosy: w tysiącach	4332,0	4537,5	4192,3	Votes cast: in thousands
w % uprawnionych	53,5	48,1	34,8	in % of entitled voters
w tym głosy ważne:				of which valid votes:
w tysiącach	4237,5	4424,8	4108,6	in thousands
w % uprawnionych	52,4	46,9	34,1	in % of entitled voters
Liczba obsadzonych urzędów	981	281	11	Number of filled offices' vacancies

GŁOSOWANIE PONOWNE W DNIU 10 XI
 SECOND BALLOT ON 10 XI

Liczba urzędów do obsadzenia	615	492	95	Number of offices' vacancies to be filled
Liczba kandydatów	1230	984	190	Number of candidates
Uprawnieni do głosowania w tys.	3188,2	6535,5	10950,5	Persons entitled to vote in thous.
Oddane głosy: w tysiącach	1561,3	2480,0	3195,6	Votes cast: in thousands
w % uprawnionych	49,0	37,9	29,2	in % of entitled voters
w tym głosy ważne:				of which valid votes:
w tysiącach	1543,7	2451,4	3160,7	in thousands
w % uprawnionych	48,4	37,5	28,9	in % of entitled voters

U w a g a. Nie dokonano wyboru 3 burmistrzów z powodu nieotrzymania przez kandydata więcej niż połowy ważnie oddanych głosów.

Note. 3 mayors have not been elected due to the fact that the candidate has not received a half of valid votes casted.

TABL. 12(58). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2002 R.**
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2002

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu ^b city councils in cities with powiat status ^b	rad powiatów powiat councils	sejmików województw voivodship regional councils	

STAN W DNIU WYBORÓW — 27 X
 AS OF ELECTION DAY — 27 X

OGÓŁEM	37834	2144	6294	561	TOTAL
w tym kobiety	6725	494	1000	80	of which women
w wieku:					aged:
29 lat i mniej	1734	216	120	37	29 and less
30—39	7197	320	834	69	30—39
40—59	25901	1344	4809	394	40—59
60 lat i więcej	3002	264	531	61	60 and more

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Łącznie z radnymi rad dzielnic m.st. Warszawy.

^a Excluding city councils councillors in cities with powiat status. ^b Including councillors of the Capital City Warszawa district councils.

TABL. 12 (58). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2002 R. (dok.)**
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2002 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu ^b city councils in cities with powiat status ^b	rad powiatów powiat councils	sejmików województw voivodship regional councils	

STAN W DNIU 31 XII

AS OF 31 XII

Ogółem

Total

OGÓŁEM	37588	2142	6272	559	TOTAL
W tym kobiety	6739	505	1040	79	Of which women

Według wieku

By age

29 lat i mniej	1643	217	115	35	29 and less
30—39	6936	319	809	64	30—39
40—59	25886	1305	4784	395	40—59
60 lat i więcej	3123	301	564	65	60 and more

Według poziomu wykształcenia

By educational level

Wyższe	10663	1577	4401	448	Tertiary
Policealne	1190	63	165	8	Post-secondary
Średnie	13650	430	1393	87	Secondary
Zasadnicze (zawodowe)	9377	65	277	16	Basic vocational
Podstawowe	2551	6	27	—	Primary
Pozostałe	157	1	9	—	Others

Według grup zawodów^c

By occupational groups^c

Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2569	466	2186	256	Legislators, senior officials and managers
Specjaliści	7741	1080	2241	169	Professionals
Technicy i inny średni personel	6342	327	548	29	Technicians and associate profes- sionals
Pracownicy biurowi	2175	119	357	19	Clerks
Pracownicy usług osobistych i sprze- dawcy	2768	74	191	21	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	10805	6	573	57	Skilled agricultural and fishery work- ers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślni- cy	2908	34	103	3	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urzą- dzeń	1347	10	26	3	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych	738	5	16	—	Elementary occupations
Siłły zbrojne	195	21	31	2	Armed forces

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Łącznie z radnymi rad dzielnic m.st. Warszawy. ^c Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 8, pkt 1) na str. XXXII.

Źródło: w zakresie radnych w dniu wyborów (27 X 2002 r.) — dane Państwowej Komisji Wyborczej.

^a Excluding city councils councillors in cities with powiat status. ^b Including councillors of the Capital City Warszawa district councils. ^c See general notes to the Yearbook, item 8, point 1) on page XXXII.

Source: regarding councillors on election (27 X 2002) — data of the State Election Commission.

TABL. 13 (59). **WYROKI I POSTANOWIENIA TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO**
VERDICTS AND DECISIONS OF THE CONSTITUTIONAL TRIBUNAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995 ^a	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Zgodność ustaw z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej ^b	23	38	47	41	<i>Laws consistent with the Constitution of the Republic of Poland^b</i>
Zgodność z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej ^b i ustawami przepisów aktów podustawowych (rozporządzenia, zarządzenia itp.)	8	7	7	9	<i>Consistent with the Constitution of the Republic of Poland^b and with laws of provisions of statutory records (decrees, instructions, etc.)</i>
Zgodność z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej celów lub działalności partii politycznych	x	1	—	—	<i>Aims and activities of political parties consistent with the Constitution of the Republic of Poland</i>
Pytania prawne	1	15	13	15	<i>Legal issues</i>
Skargi konstytucyjne	x	25	29	31	<i>Constitutional petitions</i>

a Dane dotyczą orzeczeń. *b* W 1995 r. zgodność z ustawą konstytucyjną z dnia 17 X 1992 r. z późniejszymi zmianami.
U w a g a. Trybunał Konstytucyjny działa na mocy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 IV 1997 r. (poprzednio na mocy ustawy konstytucyjnej z dnia 17 X 1992 r. z późniejszymi zmianami) oraz ustawy z dnia 1 VIII 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643). Trybunał Konstytucyjny składa się z 15 sędziów, którzy wybierani są przez Sejm na 9-letnią kadencję.
Ź r ó d ł o: dane Trybunału Konstytucyjnego.
a Data concern judgements. *b* In 1995 consistent with the constitutional act, dated 17 X 1992, with later amendments.
N o t e. The legal base of the activity of the Constitutional Tribunal is the Constitution of the Republic of Poland, dated 2 IV 1997 (previously on the basis of the constitutional act, dated 17 X 1992, with later amendments) as well as the Law on the Constitutional Tribunal, dated 1 VIII 1997 (Journal of Laws No. 102, item 643). The Constitutional Tribunal is composed of 15 judges who are chosen by the Sejm for a 9-year term.
S o u r c e: data of the Constitutional Tribunal.

TABL. 14 (60). **DZIAŁALNOŚĆ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**
ACTIVITY OF THE COMMISSIONER FOR CIVIL RIGHTS PROTECTION
A. WPŁYW SPRAW I WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
CASES RECEIVED AND PRONOUNCEMENTS OF THE COMMISSIONER FOR CIVIL RIGHTS PROTECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
WPŁYW SPRAW ^a CASES RECEIVED ^a					
OGÓŁEM	46311	49602	55404	52091	TOTAL
W tym nowych spraw	29912	31532	33735	30573	<i>Of which new cases</i>
WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH PRONOUNCEMENTS OF THE COMMISSIONER FOR CIVIL RIGHTS PROTECTION					
OGÓŁEM	336	389	401	490	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Wystąpienia o charakterze ogólnym	249	256	287	342	<i>Pronouncements with a general character</i>
w tym wnioski o podjęcie inicjatywy prawodawczej	97	121	123	117	<i>of which motions for undertaking a legislative initiative</i>
Wnioski do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niezgodności przepisów z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej ^b	12	11	21	21	<i>Motions to the Constitutional Tribunal for ascertaining the incompatibility of regulations with the Constitution of the Republic of Poland^b</i>
Przystąpienie do skarg konstytucyjnych	x	7	10	8	<i>Initiation of constitutional petitions</i>
Pytania prawne do Sądu Najwyższego	11	6	2	1	<i>Legal issues to the Supreme Court</i>

a Przez wpływ spraw rozumie się zarejestrowane w danym roku wszystkie pisma, tj.: listy od obywateli i innych wnioskodawców, notatki z przyjęć interesantów oraz z kontroli terenowych, dotyczące zarówno spraw będących w toku, jak i spraw, którymi Rzecznik się jeszcze nie zajmował; przez sprawę nową rozumie się pierwsze pismo zarejestrowane w danej sprawie. *b* W 1995 r. — z ustawą konstytucyjną z dnia 17 X 1992 r. z późniejszymi zmianami.
a Cases received are understood as all documents registered in a given year, i.e.: letters from citizens and other petitioners, notes from meetings with petitioners as well as from local inspections, concerning both on-going cases and cases the Commissioner has not yet initiated. *b* In 1995 — with the constitutional act, dated 17 X 1992, with later amendments.

TABL. 14 (60). **DZIAŁALNOŚĆ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH (dok.)**

ACTIVITY OF THE COMMISSIONER FOR CIVIL RIGHTS PROTECTION (cont.)

A. WPŁYW SPRAW I WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH (dok.)

CASES RECEIVED AND PRONOUNCEMENTS OF THE COMMISSIONER FOR CIVIL RIGHTS PROTECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH (dok.)

PRONOUNCEMENTS OF THE COMMISSIONER FOR CIVIL RIGHTS PROTECTION (cont.)

Rewizje nadzwyczajne	57	22	14	42	Extraordinary appeal
Kasacje	x	79	58	71	Cassations
Skargi do Naczelnego Sądu Administra- cyjnego	—	7	9	3	Petitions to the Chief Administrative Court

B. NOWE SPRAWY ROZPATRZONE PRZEZ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

NEW CASES CONSIDERED BY THE COMMISSIONER FOR CIVIL RIGHTS PROTECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem ^c <i>Total^c</i>	Podjęto do pro- wadze- nia <i>Accepted for consi- deration</i>	Przeka- zano według własności <i>Directed to compe- tent body</i>	Udzielono wyjaśnień i infor- macji <i>Clarifi- cation and infor- mation granted</i>	Nie podjęto <i>Not consi- dered</i>	SPECIFICATION	
OGÓŁEM	1995 2000 2001 2002	34103 34003 40156 37810	9643 13026 18503 18134	432 747 665 462	22688 19289 20080 18501	1340 941 908 713	TOTAL
Podstawowe prawa i wolności osobiste i polityczne, prawo do ochrony zdrowia i prawa osób niepełnosprawnych	1897	680	22	1082	113	<i>Fundamental individual and political rights and liberties, health care rights, rights of the handicapped</i>	
Prawo karne	7696	5864	19	1773	40	<i>Criminal law</i>	
Zabezpieczenie społeczne, pomoc społeczna	6019	1882	157	3883	97	<i>Social security, social assistance</i>	
Prawo cywilne, gospodarka nieru- chomościami, prawo budowlane	4260	1763	3	2369	125	<i>Civil law, real estate management, construction law</i>	
Prawo administracyjne, sprawy mieszkaniowe i gospodarki komunalnej	3738	1368	23	2264	83	<i>Administrative law, residential mat- ters and municipal management</i>	
Prawo gospodarcze, daniny publicz- ne, ochrona praw konsumenta	4352	2176	19	2128	29	<i>Economic law, public levies, protec- tion of consumer rights</i>	
Ochrona praw osób pozbawionych wolności	3011	1907	44	1050	10	<i>Protection of prisoners' rights</i>	
Prawo pracy	2909	857	155	1830	67	<i>Labour law</i>	
Prawa żołnierzy i funkcjonariuszy służb publicznych	903	326	13	540	24	<i>Soldiers' and civil servants' rights</i>	
Sprawy lokalne, samorząd terytorial- ny i ochrona środowiska	1059	462	3	512	82	<i>Local matters, local self-government and environmental protection</i>	
Prawo rodzinne	1449	750	—	685	14	<i>Family law</i>	
Ochrona praw cudzoziemców i mniejszości narodowych	181	70	—	105	6	<i>Protection of the Aliens and Natio- nal Minorities Rights</i>	
Inne	336	29	4	280	23	<i>Others</i>	

^c Łącznie z pozostałymi z lat poprzednich.

Uwaga. Urząd Rzecznika Praw Obywatelskich utworzono na mocy ustawy z dnia 15 VII 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich, której jednolity tekst ogłoszono w Dz. U. 2001 Nr 14, poz. 147. Rzecznik Praw Obywatelskich powoływany jest przez Sejm, za zgodą Senatu, na wniosek Marszałka Sejmu albo grupy 35 posłów i jego kadencja trwa 5 lat.

Źródło: dane Rzecznika Praw Obywatelskich.

^c Including cases remaining from previous years.

Note. Institution of the Commissioner for Civil Rights Protection (Ombudsman) was established upon the act on the Commissioner for Civil Rights Protection, dated 15 VII 1987, whose uniform text was published in the Journal of Laws 2001 No. 14, item 147. The Commissioner is appointed by the Sejm, with the consent of the Senate on a motion of the Sejm Speaker or a group of 35 deputies. The term runs for 5 years.

Source: data of the Commissioner for Civil Rights Protection.

TABL. 15 (61). WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

SELECTED DATA REGARDING THE ACTIVITY OF THE SUPREME CHAMBER OF CONTROL

WYSZCZEGÓLNIENIE	1996	2000	2001	2002	SPECIFICATION
KONTROLE JEDNOSTKOWE INDIVIDUAL ENTITY AUDITS					
OGÓŁEM	3911	4000	3891	3770	TOTAL
Ministerstwa i urzędy centralne	640	225	264	213	Ministries and central offices
Urzędy wojewódzkie ^a	483	168	121	166	Voivodship offices ^a
Inne urzędy, instytucje i jednostki państwowe	363	1260	1222	1264	Other state offices, institutions and entities
Urzędy gmin ^b	478	761	948	687	Gmina offices ^b
Starostwa powiatowe	x	251	316	220	Powiat starosta offices
Urzędy marszałkowskie	x	137	118	150	Marshals' offices
Samorządowe kolegia odwoławcze	—	17	16	16	Self-government appeal councils
Instytucje finansowe ^c i ubezpieczeniowe	140	91	27	30	Financial institutions ^c and insurance companies
Spółki ^d	340	483	154	427	Companies ^d
Szkoły podstawowe, gimnazjalne, średnie i wyższe oraz przedszkola	147	196	159	158	Primary, lower secondary, secondary and tertiary schools as well as nursery schools ^e
Zakłady opieki zdrowotnej	190	173	247	188	Health care facilities
Regionalne kasy chorych i Branżowa Kasa Chorych dla Służb Mundurowych	x	21	21	6	Regional health funds and the Branch Health Fund for the Uniformed Services
Organizacje społeczne, gospodarcze, fundacje	33	157	213	172	Social and economic organizations, foundations
Pozostałe jednostki	1097	60	65	73	Other entities

WYSTĄPIENIA POKONTROLNE
POST-AUDIT STATEMENTS

OGÓŁEM	4322	4383	4207	3973	TOTAL
przekazane:					transferred to:
Prezesowi Rady Ministrów	3	6	3	9	The Prime Minister
Ministrom i kierownikom urzędów centralnych	144	261	218	169	Ministers and directors of central offices
Wojewodom ^f	560	216	203	196	Voivods ^f
Kierownikom innych urzędów, instytucji i jednostek państwowych	1081	1412	1443	1297	Directors of other state offices, institutions and entities
Wójtom, burmistrzom i prezydentom miast ^b	481	876	941	792	Village mayors, mayors and presidents of cities ^b
Starostom	x	283	396	266	Starosts
Marszałkom województw	x	155	129	159	Marshals of voivodships
Prezesom samorządowych kolegiów odwoławczych	—	17	16	16	Directors of self-government appeal councils
Kierownikom instytucji finansowych ^c i ubezpieczeniowych	152	105	31	49	Directors of financial institutions ^c and insurance companies
Osobom zarządzającym spółkami ^d	418	455	232	425	Persons managing companies ^d
Kierownikom szkół podstawowych, gimnazjalnych, średnich i wyższych oraz przedszkoli ^e	281	191	152	192	Directors of primary, lower secondary, secondary and tertiary schools as well as nursery schools ^e
Kierownikom zakładów opieki zdrowotnej	212	183	214	179	Directors of health care facilities
Kierownikom regionalnych kas chorych i Branżowej Kasy Chorych dla Służb Mundurowych	x	21	26	3	Directors of regional health funds and the Branch Health Fund for the Uniformed Services
Kierownikom organizacji społecznych, gospodarczych, fundacji	47	137	149	145	Directors of social and economic organizations, foundations
Kierownikom pozostałych jednostek	943	65	54	76	Directors of other entities

a, b W 1996 r. łącznie: a — z urzędami rejonowymi, b — z sejmikami samorządowymi. c Banki, biura maklerskie itp. d Bez spółek instytucji finansowych i ubezpieczeniowych. e łącznie z kuratoriami oświaty; w 1996 r. bez gimnazjów. f W 1996 r. łącznie z kierownikami stopnia wojewódzkiego i rejonowego.

U w a g a. Najwyższa Izba Kontroli działa na mocy ustawy z dnia 23 XII 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli, której jednolity tekst ogłoszono w Dz. U. 2001 Nr 85, poz. 937, z późniejszymi zmianami.

W wyniku przeprowadzonych kontroli Najwyższa Izba Kontroli skierowała zawiadomienia do organów powołanych do ścigania przestępstw lub wykroczeń: w 1996 r. — 63, w 2000 r. — 103, w 2001 r. — 88 i w 2002 r. — 73, w tym do prokuratury odpowiednio: 60, 98, 73 i 71.

Źródło: dane Najwyższej Izby Kontroli.

a, b In 1996 including: a — regional offices, b — self-government regional councils. c Banks, brokerage offices, etc. d Excluding companies of financial institutions and insurance companies. e Including superintendent of education offices; in 1996 excluding lower secondary. f In 1996 including voivodship and regional-level directors.

Note. The legal base of the activity of the Supreme Chamber of Control is the Law on the Supreme Chamber of Control, dated 23 XII 1994, which uniform text was published in the Journal of Laws 2001 No. 85, item 937, with later amendments.

As a result of conducted audits, the Supreme Chamber of Control notified offices responsible for the prosecution of crimes and offences: 63 notifications in 1996, 103 in 2000, 88 in 2001 and 73 in 2002, including 60, 98, 73 and 71 respectively, to the public prosecutor's office.

Source: data of the Supreme Chamber of Control.

Administracja publiczna

Uwagi ogólne

Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1. Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji:
 - a) instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - b) jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytucjach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,
 - c) terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);
- 2) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urzędami wodnych oraz kuratoriami oświaty).

2. Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - a) urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
 - b) urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. zarządy melioracji i urzędów wodnych).

3. **Samorządowe kolegia odwoławcze.**

4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

Public administration

General notes

Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1. **State administration** comprises:

- 1) principle and central organs of administration:
 - a) principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
 - b) foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions, and information and cultural centres abroad,
 - c) territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional accounting chambers, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);
- 2) territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as education offices).

2. **Local self-government administration** comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
 - a) gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),
 - b) offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);
- 2) powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., veterinary inspectorates, public road boards);
- 3) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., drainage and water facility boards).

3. **Self-government appeal councils.**

4. Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.

Uwaga do tablic 16 i 17

Dane dotyczące m.st. Warszawy za 2002 r. podano według stanu organizacyjnego w dniu 31 XII, tj. uwzględniono je wyłącznie w miastach na prawach powiatu.

Note to tables 16 and 17

Data concerning the Capital City of Warszawa for 2002 are given according to the organizational status as of 31 XII, i.e., they cover only cities with powiat status.

TABL. 16 (62). ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	przeciętne zatrudnienie average employment			przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w zł average monthly gross wages and salaries ^a in zł			
OGÓŁEM	315336	345016	338563	2499,33	2636,87	2749,73	TOTAL
Administracja państwowa . .	135865	152839	157900	2887,17	2989,48	3027,42	State administration
w tym:							of which:
naczelne i centralne organy administracji	110897	110119	115060	3057,82	3237,77	3280,01	principle and central organs of administration
urzędy wojewódzkie	9137	10159	13092	2334,54	2411,98	2316,37	voivodship offices
Administracja samorządu tery- torialnego	178765	191437	179906	2202,03	2351,38	2501,12	Local self-government admini- stration
gminy i miasta na prawach powiatu	132812	133219	132939	2310,81	2517,59	2633,34	gminas and cities with powiat status
w tym urzędy miast na pra- wach powiatu	28003	28637	36452	2620,07	2816,43	3159,38	of which offices of cities with powiat status
powiaty	39819	51657	40386	1794,65	1876,41	2015,78	powiats
województwa	6134	6561	6581	2491,02	2715,92	2808,82	voivodships
w tym urzędy marszałkow- skie	3977	3645	3853	2664,12	2986,00	3043,32	of which marshals' offices
Samorządowe kolegia odwo- ławcze	706	740	757	4261,67	4730,90	4741,27	Self-government appeal coun- cils
W tym bez zatrudnionych przy pracach interwencyjnych i ro- botach publicznych	297816	334848	327434	2600,41	2689,79	2813,45	Of which excluding persons employed in intervention and public works
Administracja państwowa . .	134927	152741	157813	2901,22	2990,77	3028,52	State administration
w tym:							of which:
naczelne i centralne organy administracji	110014	110088	115017	3075,50	3238,40	3280,84	principle and central organs of administration
urzędy wojewódzkie	9097	10117	13054	2341,12	2417,59	2320,37	voivodship offices
Administracja samorządu tery- torialnego	162183	181367	168864	2346,70	2431,69	2606,70	Local self-government admini- stration
gminy i miasta na prawach powiatu	120719	126794	125486	2466,94	2601,61	2739,66	gminas and cities with powiat status
w tym urzędy miast na pra- wach powiatu	27800	28465	36271	2633,13	2827,66	3170,36	of which offices of cities with powiat status
powiaty	35360	48028	36818	1910,18	1943,82	2116,51	powiats
województwa	6104	6545	6560	2497,47	2719,83	2814,51	voivodships
w tym urzędy marszałkow- skie	3952	3643	3850	2673,51	2987,11	3045,18	of which marshals' offices
Samorządowe kolegia odwo- ławcze	706	740	757	4261,67	4730,90	4741,27	Self-government appeal coun- cils

^a Patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia”, ust. 3 na str. 173.

^a See general notes to the chapter "Wages and salaries", item 3 on page 173.

TABL. 17 (63). ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2002 R.PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION
BY VOIVODSHIP IN 2002

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		admini- stracja pań- stwowa state admini- stration	administracja samorządu terytorialnego local self-government administration					z liczby razem bez zatrudnionych przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych of total number excluding persons employed in intervention and public works	
			razem total	gminy i miasta na pra- wach powiatu gminas and cities with powiat status	powiaty powiats	woje- wództwa voi- vodships			
							razem total	gminy i miasta na pra- wach powiatu gminas and cities with powiat status	powiaty powiats

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE EMPLOYMENT

POLSKA POLAND	338563	157900	179906	132939	40386	6581	168864	125486	36818	6560
Dolnośląskie	25698	11779	13863	9983	3391	489	13106	9673	2944	489
Kujawsko-pomorskie	16913	6398	10477	7896	2170	411	9226	6889	1927	410
Lubelskie	18368	7026	11297	8141	2525	631	10817	7887	2300	630
Lubuskie	10748	5128	5593	4119	1245	229	4943	3621	1095	227
Łódzkie	22585	9044	13484	9699	3289	496	12544	9127	2924	493
Małopolskie	23957	10472	13422	9983	2963	476	12872	9695	2706	471
Mazowieckie	68224	43777 ^a	24339	19511	4289	539	23408	18863	4006	539
Opolskie	8019	3076	4925	3457	1249	219	4748	3349	1181	218
Podkarpackie	17174	7094	10034	7052	2648	334	9338	6542	2465	331
Podlaskie	10757	4892	5829	4174	1401	254	5577	4013	1310	254
Pomorskie	18883	8745	10104	7328	2275	501	9179	6629	2049	501
Śląskie	31986	13825	18078	14382	3148	548	17539	14169	2823	547
Świętokrzyskie	10161	3422	6720	4588	1876	256	6066	4148	1662	256
Warmińsko-mazurskie	12672	4533	8104	5846	1891	367	7106	4952	1788	366
Wielkopolskie	26044	11052	14930	10790	3782	358	14344	10385	3601	358
Zachodniopomorskie	16374	7637	8707	5990	2244	473	8051	5544	2037	470

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^b w zł
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^b in zł

POLSKA POLAND	2749,73	3027,42	2501,12	2633,34	2015,78	2808,82	2606,70	2739,66	2116,51	2814,51
Dolnośląskie	2665,83	2779,03	2561,56	2734,65	1982,27	3045,01	2653,82	2793,60	2129,59	3045,01
Kujawsko-pomorskie	2438,73	2814,19	2199,35	2240,75	1981,59	2553,83	2382,68	2448,91	2108,58	2558,11
Lubelskie	2446,71	2753,72	2246,32	2334,23	1907,63	2467,45	2305,35	2380,60	2002,21	2469,92
Lubuskie	2542,68	2786,01	2309,79	2398,07	1965,74	2592,29	2504,79	2618,41	2108,39	2604,52
Łódzkie	2480,92	2762,42	2282,86	2385,72	1925,64	2640,07	2387,28	2482,80	2044,94	2649,53
Małopolskie	2599,90	2734,48	2486,38	2623,63	2001,40	2626,66	2554,63	2676,70	2101,13	2647,42
Mazowieckie	3553,78	3816,16	3101,77	3289,66	2172,85	3692,35	3189,83	3373,43	2257,89	3692,35
Opolskie	2604,02	2665,25	2557,37	2713,26	2065,29	2903,04	2616,35	2770,53	2124,69	2911,28
Podkarpackie	2419,63	2660,73	2239,68	2336,69	1955,34	2445,73	2340,16	2451,41	2029,23	2456,95
Podlaskie	2463,26	2636,99	2300,58	2413,16	1944,60	2413,94	2363,05	2473,66	2014,32	2413,94
Pomorskie	2610,92	2769,62	2464,91	2578,94	2014,97	2840,15	2625,12	2762,66	2127,57	2840,15
Śląskie	2722,39	2740,63	2700,00	2867,72	1930,19	2720,67	2753,19	2897,35	2035,24	2724,24
Świętokrzyskie	2392,84	2620,17	2269,39	2366,62	1959,75	2795,90	2419,33	2526,11	2094,81	2795,90
Warmińsko-mazurskie	2351,10	2671,15	2161,93	2181,85	2004,94	2653,50	2347,24	2426,78	2063,16	2658,88
Wielkopolskie	2635,16	2876,13	2446,98	2531,32	2134,25	3208,57	2510,46	2596,59	2192,68	3208,57
Zachodniopomorskie	2560,60	2593,97	2523,49	2618,63	2165,17	3018,59	2657,62	2764,23	2281,73	3029,26

^a W tym 52,6% stanowią zatrudnieni w instytucjach naczelnych i centralnych oraz jednostkach służby zagranicznej. ^b Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Wynagrodzenia”, ust. 3 na str. 173.

Uwaga. Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z opublikowanymi w poprzedniej edycji Rocznika ze względu na uściślenie zasad ewidencji jednostek.

^a Of which 52,6% constitutes employment in principle and central institutions and foreign service institutions. ^b See general notes to the chapter “Wages and salaries”, item 3 on page 173.

Note. Some data are not fully comparable with data published in the previous edition of the Yearbook due to the more precise rules concerning registration of units.

Struktura terytorialna

Po II wojnie światowej obowiązywał w Polsce trzypięciorzędny podział administracyjny kraju, istniejący również w okresie międzywojennym. Terytorium kraju podzielone było na: 17 województw, 330 powiatów, a na szczeblu podstawowym — 704 miasta i 2993 gminy.

Z dniem 1 I 1955 r. zniesione zostały gminy, a na ich miejsce utworzono 8790 gromad.

Lata 1955—1972 były okresem, w którym następowała dość intensywna likwidacja gromad, a jednocześnie wystąpiła tendencja tworzenia nowych powiatów.

W końcu 1972 r. istniało już 390 powiatów (w tym 75 miast mających status prawny powiatów) i 4315 gromad.

Z dniem 1 I 1973 r. zniesione zostały gromady, a na ich miejsce utworzono 2365 gmin.

1 VI 1975 r. zniesiono powiaty, a w miejsce 17 województw i 5 miast wydzielonych utworzono 49 województw. Na szczeblu podstawowym jednostkami podziału terytorialnego pozostały miasta oraz gminy.

Od 27 V 1990 r. termin „gmina” stosuje się do każdej jednostki stopnia podstawowego obejmującej zarówno miasto (gmina miejska) lub teren wiejski (gmina wiejska), jak i miasto wraz z otaczającym je obszarem wiejskim (gmina miejsko-wiejska).

W dniu 27 VIII 1990 r. utworzono 254 urzędy rejonowe, będące pomocniczymi jednostkami terenowymi (wojewódzkich) organów rządowej administracji ogólnej. W dniu 31 XII 1998 r. istniało 268 urzędów rejonowych, które zostały zniesione 1 I 1999 r.

Z dniem 1 I 1999 r. wprowadzono nowy zasadniczy trzypięciorzędny podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa. Utworzono 308 powiatów i 65 miast na prawach powiatu oraz 16 województw. Bez zmian pozostał podział na gminy, których było 2489.

W dniu 31 XII 2002 r. było 314 powiatów, 66 miast na prawach powiatu oraz 2478 gmin; bez zmian pozostał podział na województwa.

Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa. Według stanu w dniu 31 XII 2002 r. było 40205 sołectw.

Territorial structure

After the Second World War, Poland was divided according to the three-level administrative structure effective during the interwar period. The territory of the country was divided into: 17 voivodships, 330 powiats (counties), and on the lowest level — 704 cities and 2993 gminas (communes).

On 1 I 1955 gminas were dissolved and replaced by 8790 gromads.

Between 1955 and 1972 occurred intensive reductions of the number of gromads, accompanied by tendencies to create new powiats.

At the end of 1972, there were 390 powiats (of which 75 were cities with powiat status) and 4315 gromads.

On 1 I 1973, gromads were dissolved and replaced by 2365 gminas.

On 1 VI 1975, powiats were eliminated, and the existing 17 voivodships and 5 separated cities were replaced by 49 voivodships. On the basic level the cities and the gminas remained the units of basic territorial division.

Since 27 V 1990 the notion "gmina" has been related to every unit of basic level of territorial division, i.e.: city (urban gmina) or rural area (rural gmina) as well as city with surrounding it rural area (urban-rural gmina).

On 27 VIII 1990, 254 local offices were established. These are auxiliary institutions to territorial (voivodship) organs of general government administration. On 31 XII 1998, there were 268 local offices, which were liquidated 1 I 1999.

On 1 I 1999 a new fundamental three-tier administrative division of the country was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships. A total 308 powiats and 65 cities with powiat status as well as 16 voivodships were created. This change did not affect gminas, of which there were 2489.

On 31 XII 2002 there were 314 powiats, 66 cities with powiat status and 2478 gminas; this change did not affect voivodships.

Among others, village administrator's offices comprise auxiliary entities in gminas. As of 31 XII 2002, there were 40205 such offices.

TABL. 18 (64). GMINY W 2002 R.

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2002

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area								
		poniżej below 5,0 km ²	5,0— —19,9	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	300,0 km ² i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL	2478^a	7	101	228	675	769	349	170	81	98
Poniżej 2500 Below	30	1	1	5	11	4	5	1	1	1
2500— 4999	573	4	9	39	231	201	54	24	4	7
5000— 7499	664	1	11	38	184	251	95	45	20	19
7500— 9999	387	—	5	17	85	141	81	30	14	14

^a W tym 66 gmin mających również status miasta na prawach powiatu, które podano w tabl. 19 na str. 55.

^a Of which 66 gminas that are also cities with powiat status which are given in table 19 on page 55.

TABL. 18 (64). **GMINY W 2002 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
GINAS IN 2002 (cont.)
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area								
		poniżej below 5,0 km ²	5,0— —19,9	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	300,0 km ² i więcej and more
10000— 14999	340	1	16	25	85	94	54	25	19	21
15000— 19999	163	—	20	21	20	30	28	21	7	16
20000— 39999	193	—	34	35	20	32	24	21	10	17
40000— 99999	88	—	5	47	19	8	4	3	2	—
100000—199999	22	—	—	1	18	2	1	—	—	—
200000—999999	17	—	—	—	2	6	3	—	4	2
1000000 i więcej and more	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1

TABL. 19 (65). **MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2002 R.**
Stan w dniu 31 XII
CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2002
As of 31 XII

GRUPY MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area					
		poniżej below 25,0 km ²	25,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9	500,0 km ² i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL	66	2	14	28	19	2	1
Poniżej 50000 Below	4	1	2	—	1	—	—
50000— 74999	13	1	9	3	—	—	—
75000— 99999	9	—	2	5	2	—	—
100000—149999	17	—	1	14	2	—	—
150000—199999	5	—	—	4	1	—	—
200000—499999	13	—	—	2	10	1	—
500000—999999	4	—	—	—	3	1	—
1000000 i więcej and more	1	—	—	—	—	—	1

TABL. 20 (66). **POWIATY W 2002 R.**
Stan w dniu 31 XII
POWIATS IN 2002
As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area					
		100,0— —299,9 km ²	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0— —1499,9	1500,0— —1999,9	2000,0 km ² i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL	314	5	28	153	92	28	8
Poniżej 50000 Below	67	—	5	50	11	1	—
50000— 74999	105	2	11	53	30	8	1
75000— 99999	65	1	4	24	27	6	3
100000—149999	58	1	6	21	17	10	3
150000—199999	17	1	2	5	6	2	1
200000 i więcej and more	2	—	—	—	1	1	—

Obrona narodowa i bezpieczeństwo publiczne

National defence and public safety

Uwagi ogólne

1. Działalność w zakresie obrony narodowej (tabl. 21—24) prowadzą budżetowe jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane, określone w obwieszczeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 20 III 2002 r. (MP Nr 12, poz. 217), poprzednio na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 II 1999 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Obrony Narodowej (Dz. U. Nr 29, poz. 267) z późniejszymi zmianami oraz na mocy ustawy z dnia 21 XI 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, której jednolity tekst ogłoszono w Dz. U. 2002 Nr 21, poz. 205.

2. Działalność w zakresie bezpieczeństwa publicznego (tabl. 25—28) prowadzi jednostki budżetowe:

- podległe lub nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, tj. głównie: Policja, Straż Graniczna, Nadwiślańskie Jednostki Wojskowe Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (zlikwidowane w dniu 31 XII 2001 r.), Biuro Ochrony Rządu, Państwa Straż Pożarna, Obrona Cywilna Kraju (od 1 X 2000 r. włączona do struktur Państwowej Straży Pożarnej),
- podległe Prezesowi Rady Ministrów, tj. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu, utworzone na mocy ustawy z dnia 24 V 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676), w miejsce zlikwidowanego 29 VI 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa.

General notes

1. Activity within the scope of national defence (tables 21—24) is conducted by organizational budgetary entities subordinated to the Minister of National Defence or supervised him and is defined in the announcement of the Minister of National Defence, dated 20 III 2002 (MP No. 12, item 217), previously on the basis of the Council of Ministers, dated 16 II 1999, on granting the statute to the Ministry of National Defence (Journal of Laws No. 29, item 267), with later amendments and on the basis of the Law, dated 21 XI 1967, on the General Obligation to Defend the Republic of Poland, the uniform text of which was announced in the Journal of Laws 2002 No. 21, item 205.

2. Activity within the scope of public safety (tables 25—28) is conducted by budgetary entities:

- subordinated or supervised by the Minister of the Interior and Administration, i.e., primarily the Police, Border Guards, Vistula Army Units of the Ministry of the Interior and Administration (liquidated on 31 XII 2001), Office of Government Protection, State Fire Department, Civil Defence (since 1 X 2000, incorporated into the structures of the State Fire Department),
- subordinated to Prime Minister, i.e., the Internal Security Agency and the Foreign Intelligence Agency, created on the basis of the Law, dated 24 V 2002, on the Internal Security Agency and the Foreign Intelligence Agency (Journal of Laws No. 74, item 676), instead of the Office of State Protection, liquidated on 29 VI 2002.

TABL. 21 (67). STAN OSOBOWY WOJSKA POLSKIEGO

Stan w dniu 31 XII

POLISH MILITARY PERSONNEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
OGÓŁEM	223579	177681	164984	144867	TOTAL
Żołnierze zawodowi	86179	84237	83667	80501	Professional soldiers
generalowie	122	120	119	116	generals
oficerowie starsi	21066	16784	16237	15031	senior officers
oficerowie młodszy	20368	18915	18990	18482	junior officers
chorążowie	28254	25232	25397	24701	warrant officers/ensigns
podoficerowie	16369	23186	22924	22171	noncommissioned officers
Żołnierze nadterminowej zasadniczej służby wojskowej	—	8855	7664	8545	Soldiers of extended mandatory military service
Żołnierze zasadniczej służby wojskowej	137400	84589	73653	55821	Soldiers of mandatory military service

Źródło: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Defence.

Uwaga do tablic 23 i 26

Dane o wynagrodzeniach żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy przyjętych do służby przed 1 I 1999 r. nie zawierają składek na ubezpieczenia społeczne, przyjętych od 1 I 1999 r. — podaje się łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe; wynagrodzenia pracowników cywilnych podaje się ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe (ustawa z dnia 13 X 1998 r., Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późniejszymi zmianami).

Note to tables 23 and 26

Data regarding wages and salaries of professional soldiers and functionaries, who served before 1 I 1999, do not include social security contributions, while data for those serving since 1 I 1999 are given including contributions to compulsory retirement and pension security; wages and salaries of civilian employees include contributions to compulsory retirement, pension and illness security (the law dated 13 X 1998, Journal of Laws No. 137, item 887, with later amendments).

TABL. 22 (68). **ZATRUDNIENI W WOJSKU POLSKIM**

Stan w dniu 31 XII

PAID EMPLOYMENT IN THE POLISH MILITARY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>		Żołnierze zawodowi <i>Professional soldiers</i>	Żołnierze nadtermi- nowej za- sadniczej służby wojskowej <i>Soldiers of exten- ded mandatory military service</i>	Pracowni- cy cywilni wojska <i>Civilian employees of the military</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>				
OGÓŁEM	1995 171606	46819	86179	—	85427	TOTAL
	2000 156137	29893	84237	8855	63045	
	2001 151465	28358	83667	7664	60134	
	2002 144789	25622	80501^a	8545	55743^b	
z wykształceniem:						by education:
Wyższym	40755	3228	34397	22	6336	Tertiary
Policealnym	4346	2585	718	446	3182	Post-secondary
Średnim	63021	14267	33551	4946	24524	Secondary
Zasadniczym (zawodowym)	30338	3190	11835	3131	15372	Basic vocational
Podstawowym	6329	2352	—	—	6329	Primary

^a, ^b W tym kobiety: ^a — 357, ^b — 25265.

Źródło: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.

^a, ^b Of which women: ^a — 357, ^b — 25265.

Source: data of the Ministry of National Defence.

TABL. 23 (69). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W WOJSKU POLSKIM****PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE POLISH MILITARY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE EMPLOYMENT

OGÓŁEM	152633	150504	146806	TOTAL
Żołnierze zawodowi		78510	79694	Professional soldiers
Żołnierze nadterminowej zasadniczej służby wojskowej }	87906	7739	7622	Soldiers of extended mandatory military service
Pracownicy cywilni wojska	64727	64255	59490	Civilian employees of the military

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO w zł
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES in zł

Żołnierze zawodowi ^a	2438,82	2970,05	2915,27	Professional soldiers ^a
korpus osobowy:				generals, officers and noncommissioned officers:
generalów	9274,01	9294,05		generals
oficerów starszych	4333,38	4252,92		senior officers
oficerów młodszych	3051,69	3057,86		junior officers
chorążych i podoficerów	2459,97	2453,12		warrant officers/ensigns and noncommisio- ned officers
Żołnierze nadterminowej zasadniczej służby wojskowej		1335,60	1318,85	Soldiers of extended mandatory military service
Pracownicy cywilni wojska	1527,53	1661,23	1656,00	Civilian employees of the military

^a W 2000 r. łącznie z żołnierzami nadterminowej zasadniczej służby wojskowej; dane w podziale według korpusów osobowych podano w dostosowaniu do ustawy w dnia 25 V 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2001—2006 (Dz. U. Nr 76, poz. 804).

Źródło: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.

^a In 2000, including soldiers of extended mandatory military service; data in the division of generals, officers and noncommissioned officers are given in adapting to the Law on Restructuring and Technical Modernization as well as on Financing the Armed Forces of the Republic of Poland in 2001—2006, dated 25 V 2001 (Journal of Laws No. 76, item 804).

Source: data of the Ministry of National Defence.

TABL. 24 (70). UDZIAŁ WOJSKA POLSKIEGO W MISJACH I OPERACJACH POKOJOWYCH WEDŁUG KRAJÓW

PARTICIPATION OF THE POLISH MILITARY IN PEACEKEEPING MISSIONS
AND OPERATIONS BY COUNTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Żołnierze zawodowi <i>Profes- sional soldiers</i>	Żołnierze zasadni- czej i nadtermino- wej zasadniczej służby wojskowej <i>Soldiers of manda- tory and extended mandatory military service</i>	Pracownicy cywilni wojska <i>Civilian employees of the military</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2000	2873	1416	1383	74	TOTAL
2001	2156	1073	1042	41	
2002	1942	1081	847	14	
Afganistan	124	102	22	—	Afganistan
Bośnia i Hercegowina	329	172	156	1	Bosnia and Herzegovina
Liban	391	256	128	7	Lebanon
Serbia i Czarnogóra	560	242	318	—	Serbia and Montenegro
Syria	397	192	199	6	Syria
Pozostałe kraje	141	117	24	—	Other countries

U w a g a. Polska uczestniczy w misjach i operacjach pokojowych od 1953 r. W latach 1953—2002 wzięło w nich udział 47298 żołnierzy zawodowych, żołnierzy zasadniczej i nadterminowej zasadniczej służby wojskowej oraz pracowników cywilnych wojska.

Źródło: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.

Note. Poland has participated in peacekeeping missions and operations since 1953. During the period from 1953 to 2002, 47298 professional soldiers, soldiers of mandatory and extended mandatory military service and civilian employees of the military participated in these missions and operations.

Source: data of the Ministry of National Defence.

TABL. 25 (71). PEŁNOZATRUDNIENI^a W BEZPIECZEŃSTWIE PUBLICZNYM

Stan w dniu 31 XII

FULL-TIME PAID EMPLOYMENT^a IN PUBLIC SAFETY SERVICES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>		Funkcjona- rariusze i żołnierze zawodowi <i>Function- aries and profes- sional soldiers</i>	Pracownicy cywilni <i>Civilian employees</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>			
OGÓŁEM 1995	168238	28897	145109	23129	TOTAL
2000	173450	30437	147631	25819	
2001	173522	28887	148923	24599	
2002	171838	29195	147225 ^a	24613 ^c	
z wykształceniem:					by education:
Wyższym	38787	8255	35352	3435	Tertiary
Policealnym	11518	3131	9180	2338	Post-secondary
Średnim	104893	14143	94873	10020	Secondary
Zasadniczym (zawodowym)	12797	1950	7042	5755	Basic vocational
Podstawowym	3843	1716	778	3065	Primary

^a Łącznie z niepełnozatrudnionymi pracownikami cywilnymi w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. ^{b, c} W tym kobiety: ^b — 14667, ^c — 14528.

Źródło: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu.

^a Including part-time civilian employees, in terms of full-time employment. ^{b, c} Of which women: ^b — 14667, ^c — 14528.

Source: data of the Ministry of the Interior and Administration, the Internal Security Agency and the Foreign Intelligence Agency.

TABL. 26 (72). ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W BEZPIECZEŃSTWIE PUBLICZNYM

PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN PUBLIC SAFETY SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Funkcjonariusze i żołnierze zawodowi <i>Functionaries and professional soldiers</i>	Pracownicy cywilni <i>Civilian employees</i>
Przeciętne zatrudnienie 1995	184992	149103	35889
Average employment 2000	169990	146156	23834
2001	172505	148151	24354
2002	171249	146934	24315

TABL. 26 (72). ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W BEZPIECZEŃSTWIE PUBLICZNYM (dok.)
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN PUBLIC SAFETY SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Funkcjonariusze i żołnierze zawodowi Functionaries and professional soldiers	Pracownicy cywilni Civilian employees
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł Average monthly gross wages and salaries in zł	2000 2001 2002	x x x	2260,91 2570,46 2609,03
			1468,83 1595,79 1627,22

Źródło: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu.
Source: data of the Ministry of the Interior and Administration, the Internal Security Agency and the Foreign Intelligence Agency.

TABL. 27 (73). ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE DEPARTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń w tys.					Number of events in thous.
Pożary	96,6	135,9	116,6	151,0	Fires
w tym:					of which:
obiektów użyteczności publicznej	2,4	3,1	2,8	2,9	general purpose public buildings
obiektów mieszkalnych	21,0	23,2	23,1	24,5	residential buildings
obiektów produkcyjnych i magazynowych w rolnictwie ^a	4,2 25,8	3,9 28,5	3,2 27,7	3,7 37,0	manufacturing and warehouse facilities in agriculture ^a
lasów	7,7	12,4	4,5	10,1	forests
Miejscowe zagrożenia	52,0	123,0	166,9	197,5	Local threats
w tym spowodowane przez:					of which caused by:
katastrofy naturalne	4,2	25,4	54,9	57,5	natural catastrophes
awarie techniczne ^b	3,5	5,6	7,7	7,5	technical failures ^b
środki transportu ^c	19,4	28,6	34,2	38,6	transport equipment ^c
Wyjazdy do fałszywych alarmów	10,7	11,0	10,2	11,8	False alarms
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych w tys.					Rescue personnel participating in rescue operations in thous.
Pożary	890,6	1115,1	931,9	1185,9	Fires
Miejscowe zagrożenia	300,2	657,3	933,7	1029,2	Local threats
Wypadki z ludźmi	20982	25808	29372	32779	Casualties
ofiary śmiertelne	3474	3559	3653	3917	fatalities
w tym ratownicy	10	2	7	2	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	17508	22249	25719	28862	injured and burn victims
w tym ratownicy	437	588	532	582	of which rescue personnel
W tym przy pożarach	2902	2688	2658	2814	Of which during fires
ofiary śmiertelne	544	491	485	487	fatalities
w tym ratownicy	7	2	4	2	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	2358	2197	2173	2327	injured and burn victims
w tym ratownicy	329	389	284	316	of which rescue personnel

a, b Dotyczy głównie: a — budynków inwentarskich i gospodarczych, maszyn rolniczych, upraw, b — chemicznych, budowlanych, ekologicznych, radiologicznych, infrastruktury komunalnej. c Wypadki w komunikacji: drogowej, kolejowej, lotniczej.

Źródło: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a, b Primarily involve: a — livestock and farm buildings, agricultural machinery, crops, b — chemical, building, environmental, radiological, municipal infrastructure. c Transportation accidents: road, rail, air.

Source: data of the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 28 (74). ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ
Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ACTIVITY OF THE VOLUNTEER FIRE DEPARTMENT
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Jednostki	18798	18345	18230	18235	Units
Strażnice (remizy)	16281	17200	17232	17241	Watch-towers (fire-stations)
Członkowie czynni w tys.	474,2	476,7	465,3	476,2	Active members in thous.
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych (w ciągu roku) w tys.: pożary	378,9	465,6	385,4	534,3	Rescue personnel participating in rescue operations (during the year) in thous.: fires
miejscowe zagrożenia ^a	28,6	140,7	304,9	317,1	local threats ^a

a Katastrofy naturalne, awarie techniczne, wypadki w komunikacji i inne zagrożenia życia i mienia.

Źródło: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Natural catastrophes, technical failures, transportation accidents and other threats to life and property.

Source: data of the Ministry of the Interior and Administration.